

УДК 78.08:781.6+784.2+785.1

DOI <https://doi.org/10.32782/facs-2024-1-6>

Ніна КРАВЕЦЬ

старший викладач кафедри музичного мистецтва та звукорежисури, декан факультету мистецтва і дизайну, Міжнародний гуманітарний університет, вул. Фонтанська дорога, 33, м. Одеса, Україна, 65009

ORCID: 0000-0002-3823-5513

Бібліографічний опис статті: Кравець, Н. (2024). Жанровий синкретизм: перетин джазових і естрадних елементів у сучасній музиці. *Fine Art and Culture Studies*, 1, 48–52, doi: <https://doi.org/10.32782/facs-2024-1-6>

ЖАНРОВИЙ СИНКРЕТИЗМ: ПЕРЕТИН ДЖАЗОВИХ І ЕСТРАДНИХ ЕЛЕМЕНТІВ У СУЧАСНІЙ МУЗИЦІ

Мета: мета даної роботи полягає в аналізі та розкритті феномену жанрового злиття між джазовими і естрадними елементами у сучасній музиці, у розкритті цінності мультикультуролістичних виконавських аспектів світової естрадної культури, а також, оцінці впливу глобалізації на формування музичних та вокальних стилів, що включають елементи різних жанрів.

Методологія: дослідження містять музичний аналіз композицій, історичний зв'язок музичних жанрів з точки зору їх вживаності у музичному виконавстві, а також аналіз досвіду впливових західних музикознавців, а саме Саймона Фріта, британського соціолога, музикознавця та інших. Використаний аналіз структури, гармонії, мелодії та ритміки композицій, поєднувальні елементи джазової та естрадної музики; історичний огляд у контексті еволюції джазового та естрадного мистецтва; компаративний підхід порівняння низки композицій та артистів для виявлення спільних та унікальних виконавських рис, а також, квалітативне дослідження оцінки сприйняття та реакції аудиторії на жанровий синтез.

Наукова новизна: ідентифікація та аналіз нових тенденцій у неklasичному музичному просторі, спрямованих на поєднання різних стилів і жанрів та виконавських рис у сучасній музиці вперше розглядається у вітчизняному музикознавстві в ракурсі світових течій. Одним з елементів даного дослідження є акцентуація співацьких манер, змішування яких призводять до народження нової вокальної колористики, появи нових технік та віянь у мистецтві естради. Детальне розглядання означених тенденцій і складає наукову новизну цієї роботи.

Висновки: якісні показники виховання солістів-вокалістів естрадно-джазового спрямування залежать від деталізованого розуміння компонентів успіху/запитуваності артиста. Для цього потрібно розбиратись не тільки у вокальних техніках, а ще і в коріннях їх означень. Системне розуміння передумов тих чи інших течій спонукає до пошуку та винаходу рішень стосовно питань власної індивідуальності, креативності та унікальності для перспективного просування артиста. Ці важливі аспекти необхідно враховувати у освітньому процесі як невід'ємні специфічні складові фаху. Інтеграція українського естрадного мистецтва у світовий потік цілком залежить від узагальнення світових здобутків жанру естради як такого.

Ключові слова: жанрові злиття, музичні тенденції, музична інтерпретація, естрадно-джазовий вокал, музична індустрія.

Nina KRAVETS

Senior Lecturer at the Department of Music Art and Sound Directing, Dean of the Faculty of Art and Design, International Humanities University, 33 Fontatska doroha str., Odesa, Ukraine, 65009

ORCID: 0000-0002-3823-5513

To cite this article: Kravets N., (2024). Janrovyi sinkretyzm: peretyn djazovyh i estradnyh elementiv u suchasniy muzyci [Genre syncretism: intersection of jazz and pop elements in contemporary music]. *Fine Art and Culture Studies*, 1, 48–52, doi: <https://doi.org/10.32782/facs-2024-1-6>

GENRE SYNCRETISM: INTERSECTION OF JAZZ AND POP ELEMENTS IN CONTEMPORARY MUSIC

Purpose: the purpose of this work is to analyze and reveal the phenomenon of genre fusion between jazz and pop elements in contemporary music, to reveal the value of multiculturalistic performance aspects of the world's popular

culture, and to assess the impact of globalization on the formation of musical and vocal styles that include elements of different genres.

Methodology: the research includes a musical analysis of the compositions, the historical connection of musical genres in terms of their use in musical performance, as well as an analysis of the experience of influential Western musicologists, namely Simon Frith, a British sociologist, musicologist and others. The analysis of the structure, harmony, melody and rhythm of the compositions, the combining elements of jazz and pop music; historical review in the context of the evolution of jazz and pop arts; corporate approach of comparing a number of compositions and artists to identify common and unique performance features, as well as a qualitative study of the audience's perception and reaction to genre synthesis.

Scientific novelty: identification and analysis of new trends in the non-classical music space aimed at combining different styles and genres and performance features in contemporary music is first considered in national musicology in the context of world trends. One of the elements of this study is the emphasis on singing manners, the mixing of which leads to the birth of new vocal coloring, the emergence of new techniques and trends in the art of pop. A detailed examination of these trends constitutes the scientific novelty of this work.

Conclusions: the qualitative indicators of the education of pop and jazz vocalists depend on a detailed understanding of the components of an artist's success/demand. To do this, one needs to understand not only vocal techniques, but also the etymology of their origin. A systematic understanding of the prerequisites of certain trends encourages the search for and invention of solutions to the issues of one's own individuality, creativity, and uniqueness for the artist's future promotion. These important aspects should be taken into account in the educational process as integral specific components of the specialty. The integration of Ukrainian pop art into the world stream depends entirely on the generalization of the world's achievements of the pop genre as such.

Key words: genre mergers, musical trends, musical interpretation, pop and jazz vocals, music industry.

Сучасна музична сцена стає місцем інтенсивного перетину різних стилів та жанрів, призводячи до створення нових та захоплюючих музичних образів. Однією з найцікавіших тенденцій є злиття джазових та естрадних елементів. Дана робота спрямована на розгляд і аналіз цього феномену, визначення його характеристик та виявлення впливу на сучасну музичну культуру. В сучасному музичному пейзажі стежити за розвитком жанрів та їхнім взаємодією – завдання надзвичайно цікаве та важливе. Саме тому ми дослідимо цей перетин, вивчаючи його історію, особливості та вплив на сучасну музичну сцену. Ми розглянемо ключові аспекти мікшування джазових та естрадних елементів у сучасній музиці, включаючи музичні тенденції, техніки аранжування, манери виконання, вплив культурного контексту та роль технологій у формуванні цього явища. Наш аналіз допоможе краще зрозуміти сучасні тенденції у музичній індустрії та розвиток музичних жанрів.

Жанрові злиття, або еkleктичні взаємопроникнення в мистецтві, літературі, музиці та інших областях, часто виникають як результат еволюції та змішування різних стилів і традицій. Цей процес може бути відображенням, перш за все, суспільного, культурного і технологічного прогресу. Історія утворення жанрової взаємодії є захоплюючим інструментом вивчення різних музичних стилів та течій. Початок цього явища можна відстежити ще

у минулому столітті, на зламі перетворення джазових композицій в евергрін в Америці. Саме тут музиканти почали експериментувати з поєднанням ритмів та мелодій, що спричинило появу нових стилів, таких як свінг, бібоп, фьюжн, і музичні гібриди, які поширилися по всьому світу. З часом цей процес зростав у складність та різноманіття, включаючи злиття джазу з роком, фанком, електронною музикою та іншими жанрами. Кожен етап історії мав своїх ключових учасників та впливові альбоми, які визначали напрямок розвитку цього явища. Сьогодні ми бачимо чітку тенденцію на безліч варіантів жанрового злиття у сучасній музиці, що відображає складність і різноманіття культурного досвіду та технологічного прогресу.

Крім поєднання рис джазу та естрадної музики, варто зазначити інші ключові моменти у формуванні жанрових синтезів. Наприклад, поява рок-н-ролу у 1950-х роках відбулася за участю різних музичних впливів, включаючи блюз, кантрі, госпел та ритми афроамериканських музичних традицій. Цей жанр не лише відзначився виразною ритмікою та енергією, а й став культурним феноменом, що об'єднав молодь по всьому світу. Також важливою стала інтеграція електронної музики з різними жанрами, що привело до появи таких напрямів як електро, техно, хаус та інші. Ці жанри виявили значний вплив на сучасну поп-музику, а також на розвиток клубної культури та діджейського мистецтва. Варто відзначити також появу

фольклорних та етнічних впливів у сучасній музиці, коли музиканти використовують традиційні інструменти та мелодії своїх культур у поєднанні з сучасними жанрами. Це дозволяє створювати унікальні музичні образи, які відображають різноманітність та багатство культурного спадку.

Поява етнічних впливів у сучасній естраді є важливим аспектом ще одного злиття для розвитку музичного ландшафту та культурного розмаїття, яке відбувається за рахунок використання національних вокальних манер, традиційних інструментів, мелодій та ритмів різних культур у сучасних популярних композиціях. Сьогодні музиканти по всьому світу використовують елементи і мотиви народної музики своєї країни або інших культур у своїх виступах та записах. Яскравим прикладом цього можуть слугувати афроамериканські, латиноамериканські, азійські та інші культури, які значно вплинули на світову естраду, привносячи унікальний звук та емоційну глибину. У результаті, етнічні впливи у сучасній естраді стають важливим чинником, що впливає на формування сучасного звукового пейзажу та збагачує культурні досвіди слухачів.

Зважаючи на глобальний характер цього явища, є безліч прикладів використання етнічних впливів у сучасній естраді. У своїй книзі «Американська популярна музика: Від менестрелів до MP3» Ларрі Старр, професор музики Вашингтонського університету, та Крістофер Вотерман (Starr, Waterman, 2006), професор культури та перформансу, декан факультету мистецтв та архітектури Каліфорнійського університету в Лос-Анджелесі, досліджують популярну музику в Сполучених Штатах від її зародження до перших десятиліть XXI-го століття, пропонуючи всебічний погляд на музику, культурну історію того часу та зв'язки між ними. Вдало підібрані приклади, глибокі коментарі у тексті простежують розвиток джазу, блюзу, кантрі, року, мотауну, хіп-хопу та інших популярних стилів, підкреслюючи внесок різних груп, їх яскравих виконавських манер у створення виразних американських стилів, які, переважно, формують моду в музичному світовому просторі. На поглибленому вивченні самої музики, включаючи обговорення стилістичних елементів та аналізі музичних прикладів, з ґрунтовним висвітленням супутніх

історичних, соціальних і культурних обставин, що супроводжували музику треба зосереджуватись і вітчизняним фахівцям у галузі музичного мистецтва та викладання, аби запобігти ілюзорній уяві про недостатню вагомість та культурну цінність естрадно-джазового мистецтва та його впливу на суспільство у різних країнах світу.

Між тим, вдалою проекцією на європейський простір, де чітко простежується широкий спектр поєднання сучасних естрадних музичних стилів та етнічних культур, є пісенний конкурс Євробачення з більш ніж 50-ти річною історією. Якщо брати за константу саме мультикультурність контексту, а не його моностильову спрямованість (поп), стає очевидним, що учасники розрізняються між собою, перш за все національним колоритом у поєднанні з індивідуальними манерами.

Ось деякі приклади:

1. Maneskin з Італії – перемога на Євробаченні 2021 року з піснею «Zitti e buoni», яка вразила прикладом поєднання року та популярної музики з традиційним італійським колоритом.

2. Джамала з України і її переможна пісня «1944» на Євробаченні 2016 року, яка містила в собі елементи татарського народного співу розкриваючи етнічну глибину, що передавали складність історичного контексту.

3. Gjon's Tears з Швейцарії, чий виступ на Євробаченні 2021 року з піснею «Tout l'univers» демонстрував вражаюче поєднання стилю поп та електронних звуків з мелодіями та впізнаваною манерою виконання, накопиченою за рахунок французького музично-культурного спадку.

4. Aminata з Латвії – її виступ на Євробаченні 2015 року з піснею «Love Injected» був вражаючим своїм електронним звучанням, що поєднувався з традиційними латвійськими мелодіями.

Такі орієнтовні приклади є лише фрагментами численних історичних моментів, які допомагають розуміти різноманітність музичних стилів та етнічні впливи для створення унікальних виступів та привертання уваги аудиторії з усього світу, а також формування жанрових злиттів у музиці та їхній вплив на сучасну музичну сцену. Якщо розглядати феномен жанрової взаємодії естрадного та естрадно-джазового виконавського напрямку з технічної точки зору, то він буде відображатися завжди через поєднання різноманітних музичних елементів (Frith, 1996).

Далі розглянемо основні складові для розуміння жанрового злиття і основні ключові цього процесу.

По-перше, це ритмічне різноманіття та варіативність. Будь які поєднання джазу, етніки, класики, року та естради, може включати характерні ритмічні елементи стилів свінгу, фанку, латинських ритмів або блюзових пульсацій, що надає музиці відчуття граву та руху. Звучання, що поєднуються з естрадою, може мати різноманітні ритмічні варіації (наприклад, свінгований ритм з елементами популярної музики у піснях таких артистів як Френк Сінатра або Майкл Бабле, де можна почути свінг, як характерну ознаку для джазу, але з мелодіями та аранжуваннями, що часто асоціюються з естрадою). Такі поєднання використовують, також, при аранжуванні та переосмисленні версій творів, створенні кавер версії: композиція у виконанні Бренни Уїткер – «Black and Gold» яскравий приклад злиття стилів рок оригінала пісні з біг-бендовим аранжуванням і загальним естрадним звучанням; Стінга – композиція «Englishman in New York», що стала класикою, з блискучим соло в стилі джаз-контемпорарі відомого трубача Бренфорда Марсаліса.

Продовжуючи тему, згадаємо фанкові ритми з джазовими елементами у виконавців, що асоціюються, переважно з естрадою – Стіві Уандер або Jamígoquai, які поєднують фанкові груви з джазовими акордами та імпровізаційними елементами, створюючи динамічну та захоплюючу музику, що позиціонується як популярна естрадна.

Також неможливо оминати інтеграцію латиноамериканських ритмів в естрадній музиці та їх поєднання з джазовими впливами у творчості Серджіо Мендеса або Карлоса Сантани, які використовують бразильські сальсу або боса-нову з джазовими гармоніями та імпровізацією, створюючи енергійну та екзотичну атмосферу.

Ці приклади переконливо демонструють різноманітність ритмічних підходів у жанровому злитті між джазом, етнікою, та естрадою.

По-друге, це гармонічні рішення. Одним з найпопулярніших прийомів у злитті різних жанрів це використання гармонічних акордових прогресій, які відповідають як стандартним джазовим схемам, так і популярним акустичним схемам які більш характерні для поп-музики.

Елементи імпровізації та гармонічна експресія, які є властивими для джазу, можуть бути поєднані з легкістю мелодій, характерних для естрадної музики. Комплексні аранжування можуть включати в себе елементи джазових інструментальних соло, вокальні імпровізації, а також суто естрадну оркестровку. До таких прийомів вдаються багато виконавців.

Вони використовують гармонічні прогресії, що характерні для джазу (завдяки ускладненням функціонального навантаження, надбудовами, альтераціями в середині акорду), але при цьому з чіткими відтінками доступності та зрозумілості. Такі відомі композиції, як «My Funny Valentine» у виконанні Чета Бейкера або «Georgia on My Mind» Рея Чарлза, як раз демонструють використання складних джазових акордів у контексті масової популярної музики. Також, зазначимо цікаві прийоми, де за основу тематичного матеріалу беруться класичні твори, як наприклад, у Баррі Манілова у композиції «Could It Be Magic», де в основу лягла прелюдія до-мінор Фредеріка Шопена, № 20, або Ерік Кармен з відомим на весь світ хітом «All by Myself», побудованою на темі другої частини «adagio sostenuto» фортепіанного концерту № 2 С. Рахманінова (ор. 18), що свідчить про ще більш широке коло жанрового симбіозу в естрадному мистецтві (Friedwald, 2017).

Ці приклади свідчать про невичерпні можливості урізноманітнювання аранжувань, за рахунок поєднування та комбінування жанрових співвідношень. Вдало зібрані елементи допомагають створити унікальний продукт, який поєднує в собі енергію та емоційну виразність джазових, етнічних, класичних стилів з масовою привабливістю естрадної музики.

Жанрове злиття в музиці є явищем, яке здатне змінити уявлення про музичні жанри та вплинути на смаки та уподобання аудиторії. Цей процес провокує на значні перетворення в музичній культурі та відображається на музичному ландшафті сучасності. По-перше, жанрове злиття стимулює творчість та інновації серед музикантів. Об'єднання різних стилів і жанрів дозволяє артистам експериментувати зі звучанням, створюючи нові та унікальні музичні твори. Це відкриває нові можливості для виразності та сприяє розвитку музичної сцени. По-друге, жанрове злиття розширює аудиторію музики, привертаючи до неї люби-

телів різних жанрів (Robert, 2019). Така музика може стати мостом між різними музичними спільнотами та сприяти культурному обміну. Крім того, вона може вплинути на молоде покоління, роблячи музику більш доступною та цікавою для нових слухачів. По-третє, жанрове злиття сприяє розмаїттю музичних традицій та культур. Це дозволяє зберегти та відновити різноманітність музичного спадку та відкриває нові перспективи для вивчення та розвитку різних музичних стилів. В цілому, жанрове злиття має значний вплив на музичну культуру

та аудиторію, сприяючи творчому розвитку артистів, розширенню аудиторії музики та збереженню культурного розмаїття. Цей процес не лише стимулює інновації у музичній індустрії, але й сприяє зближенню різних культур та створенню спільності музичних фанатів по всьому світу. Отже, жанровий синкретизм відіграє важливу роль у розвитку музичної естрадної сцени, сприяючи розширенню творчих можливостей музикантів, відкриваючи нові горизонти для музичної індустрії та перманентного розвитку сучасної музики.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Вергун Л. І. Англо-український словник освітньої лексики : «Підручники & Посібники» Тернопіль, 2002. 183 с.
2. Давидов М. А. Виконавське музикознавство: енциклопед. довід. [посіб. для вищ. навч. закл.]. Київ: Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського, 2010. 406 с.
3. Тормахова В. М. Українська естрадна музика і фольклор: взаємопроникнення і синтез. Ліра-К. : монографія. Київ, 2020. 204 с.
4. Frith S. *Performing Rites: On the Value of Popular Music*. Harvard University Press, UK, 1996. 360 p.
5. Frith S. *Music for Pleasure: Essays on the Sociology of Pop*. Polity Press, UK, 1988. 232 p.
6. Friedwald W. *The Great Jazz and Pop Vocal Albums*. Pantheon: Illustrated edition, 2017. 432 p.
7. Friedwald W. *A Biographical Guide to the Great Jazz and Pop Singers*. Pantheon: First edition, 2010. 832 p.
8. McNulty C. *Vocalist As Complete Musician: Utilizing Tetrachords (Jazz Vocal/instrumental Education)* McNulty Music, Melbourne, 2017. 156 p.
9. Robert E. *Music Genre Demystified: An easy guide to understanding genre types*. J.ET- music, 2019. 81 p.
10. Starr L., Waterman C. *American Popular Music: From Minstrelsy to MP3*. Oxford University Press; 2nd edition, 2006. 530 p.
11. Євробачення Італія. URL: <http://surl.li/qqbun> (дата звернення 15.02.2024).
12. Євробачення Латвія. URL: <http://surl.li/qqbwu> (дата звернення 15.02.2024).
13. Євробачення Україна. URL: <http://surl.li/qqbtg> (дата звернення 15.02.2024).
14. Євробачення Швейцарія. URL: <http://surl.li/qqbwb> (дата звернення 15.02.2024).

REFERENCES:

1. Vergun L. I. (2002). *Anglo-ukrayinskyi slovnyk osvitynoi leksyky [English-Ukrainian dictionary of educational vocabulary]* : «Pidruchnyky & Posibnyky». Ternopil, 183 s. [in Ukrainian]
2. Davidov M. A. (2010). *Vikonavs'ke muzykoznavstvo: encykloped. dovid. [Performing musicology: encyclopedic reference.]*. Kiiiv : Nac. muz. akad. Ukraïni im. P. I. SHajkovs'kogo, 406 s. [in Ukrainian].
3. Tormahova V. M. (2020). *Ukrayinska estradna muzyka I folklore: vzaemopronyknennya I syntez. [Ukrainian pop music and folklore: interpenetration and synthesis]* Lira-K. : monografiya. Kyiv, 204 s. [in Ukrainian].
4. Frith S. *Performing Rites: On the Value of Popular Music*. Harvard University Press, UK, 1996. 360 p.
5. Frith S. *Music for Pleasure: Essays on the Sociology of Pop*. Polity Press, UK, 1988. 232 p.
6. Friedwald W. *The Great Jazz and Pop Vocal Albums*. Pantheon; Illustrated edition, 2017. 432 p.
7. Friedwald W. *A Biographical Guide to the Great Jazz and Pop Singers*. Pantheon; First edition, 2010. 832 p.
8. McNulty C. *Vocalist As Complete Musician: Utilizing Tetrachords (Jazz Vocal/instrumental Education)* McNulty Music, Melbourne , 2017. 156 p.
9. Robert E. *Music Genre Demystified: An easy guide to understanding genre types*. J.ET-music, 2019. 81 p.
10. Starr L., Waterman C. *American Popular Music: From Minstrelsy to MP3*. Oxford University Press; 2nd edition, 2006. 530 p.
11. <http://surl.li/qqbun> Eurovision contest (Italy)
12. <http://surl.li/qqbwu> Eurovision contest (Latvia)
13. <http://surl.li/qqbtg> Eurovision contest (Ukraine)
14. <http://surl.li/qqbwb> Eurovision contest (Switzerland)